

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Jaroslava Vlašína a soudců JUDr. Tomáše Rychlého a Mgr. Radovana Havelce v právní věci žalobce: **V. G.**, zastoupený Mgr. Tomášem Těšitelem, advokátem se sídlem třída Edvarda Beneše 1527/76, Hradec Králové, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 936/3, Praha 7, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 2. 4. 2019, č. j. 30 Az 18/2018 – 58,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.
- II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III. Ustanovenému zástupci žalobce Mgr. Tomáši Těšitelovi, advokátovi, **se přiznává** odměna za zastupování a náhrada hotových výdajů ve výši 3 400 Kč. Tato částka mu bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 60 dnů od právní moci tohoto usnesení. Náklady právního zastoupení žalobce nese stát.

O d ů v o d n ě n í :

[1] Včas podanou kasační stížností napadl žalobce rozsudek Krajského soudu v Hradci Králové (dále jen „*krajský soud*“) ze dne 2. 4. 2019, č. j. 30 Az 18/2018 – 58, jímž byla zamítnuta jeho žaloba proti rozhodnutí žalovaného ze dne 7. 5. 2018, č. j. OAM-76/LE-LE05-LE05-2016. Tímto rozhodnutím nebyla žalobci udělena mezinárodní ochrana podle ustanovení § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění rozhodném pro projednávanou věc (dále jen „*zákon o azylu*“).

[2] Při posuzování věci vycházel krajský soud z následujícího skutkového stavu. Dne 7. 7. 2016 požádal žalobce o udělení mezinárodní ochrany v České republice. Tato žádost je v pořadí již čtvrtou neúspěšnou žádostí žalobce o mezinárodní ochranu v ČR, v roce 2013 žádal o azyl také ve Francii, ovšem rovněž s negativním výsledkem. V rámci poslední žádosti a v následném pohovoru žalobce uvedl, že nikdy nebyl v zemi původu členem politické strany ani nebyl jinak politicky aktivní. Je rozvedený a na Ukrajině má nezletilou dceru. Vlast opustil v roce 2007, protože tam měl problém s místní mafii. Zdědil atraktivní pozemek, který chtěl prodat. Ze zájemců se ovšem vyklubali členové podsvětí, v jejich čele stál tzv. „*vor v zákoně*“. Tito lidé chtěli žalobci zaplatit pouze třetinu ceny pozemku. Chytili ho a zbili, když na jejich podmínky nechtěl přistoupit. Žalobce šel na policii, ale tam mu sdělili, že se zbláznil a že věc má nechat být. Mafie se o oznámení na policii dozvěděla a ještě ten den žalobci telefonovala. Žalobce proto Ukrajinu neprodleně opustil. V roce 2009 si ho našli i v Praze a zbili ho v jeho bytě

s tím, že dluží velké peníze (200 000 USD) a tato částka se každým rokem zvyšuje. Žalobce se tak nemůže na Ukrajinu vrátit, tito lidé by jej zabili, neboť mají kontakty všude. Důvody poslední žádosti o mezinárodní ochranu jsou podle žalobce stejné jako v předešlých případech, situace se však zhoršila v tom, že dlužná částka postupně narůstá.

[3] Po zhodnocení výše uvedených skutečností dospěl krajský soud k závěru, že žaloba není důvodná a rozhodnutí žalovaného shledal v souladu se zákonem. Krajský soud nejprve zdůraznil, že žalovaný shromáždil dostatečné a aktuální informace o zemi původu žalobce. Ten naopak nepředložil ani neodkázal na žádné materiály či dokumenty, které by podklady získané žalovaným zpochybňovaly. Krajský soud se dále ztotožnil s žalovaným v tom, že žalobce nebyl na Ukrajině azylově relevantním způsobem pronásledován. Jediným tvrzeným důvodem, pro který opustil Ukrajinu, byl konflikt se soukromými osobami. Soud poukázal na to, že žalobce o pomoc státních orgánů v podstatě nepožádal a rozhodl se z vlasti odjet ihned poté, co se členové podsvětí o jeho návštěvě na policii dozvěděli. Z výpovědi žalobce přitom nevyplynulo, že by měl předtím s policií konkrétní špatné zkušenosti. Krajský soud dodal, že žalobce v žalobě naplnění podmínek pro udělení azylu dle § 12 zákona o azylu netvrdil, výslovně odkazoval toliko na § 14 a § 14a tohoto zákona.

[4] K otázce humanitárního azylu, jehož udělení se žalobce dovolával, uvedl krajský soud následující. V průběhu správního řízení žalobce v tomto směru nic relevantního netvrdil. Teprve v žalobě přišel s tím, že v jeho případě existují důvody hodné zvláštního zřetele, pro které by mu měl být azyl udělen. Podle krajského soudu je ovšem žalobce nespátroval v nových skutečnostech, které by žalovanému nebyly známy již v průběhu řízení o žádosti. Žalobce jen zopakoval, že v ČR žije dlouho, je zde integrován, má zde zázemí a přátele. Na Ukrajině naopak dlouho nežil, nemá tam známé ani rodinné vazby. Podle krajského soudu tyto skutečnosti nepředstavují důvody hodné zvláštního zřetele ve smyslu § 14 zákona o azylu i relevantní judikatury Nejvyššího správního soudu, na kterou krajský soud odkázal. Krajský soud též podotkl, že žalobce neoznačil jedinou osobu, ke které má v ČR blízký vztah. Nadto v roce 2013 žádal o mezinárodní ochranu ve Francii, evidentně mu tak nečinilo obtíže ČR opustit.

[5] Žalobce se v žalobě dále dovolával naplnění podmínek pro udělení doplňkové ochrany. Krajský soud se v tomto ohledu plně ztotožnil s žalovaným, který existenci nebezpečí vážné újmy, jež by žalobci v domovském státě hrozila, neshledal. Krajský soud zopakoval, že žalobce nevyčkal, jak policie s jeho oznámením ohledně problému s mafii naloží, ale Ukrajinu ihned opustil. Neměl žádný konkrétní důvod k tomu, aby státním orgánům nedůvěřoval. V žalobě možnost ochrany ze strany orgánů veřejné moci toliko obecně bagatelizoval. Důvodnou neshledal krajský soud ani námitku žalobce, že po návratu do země původu mu hrozí újma jako ruský mluvící osobě. S tímto tvrzením přišel žalobce poprvé až v doplnění žaloby, navíc nemá oporu ve shromážděných podkladech a informacích o situaci na Ukrajině. Krajský soud uzavřel, že žalobce pochází ze západní části Ukrajiny, kde neprobíhá a aktuálně nehrozí ozbrojený konflikt, ani v tomto ohledu se tedy žádné újmy obávat nemusí.

[6] Kasační stížnost podal žalobce (dále jen „stěžovatel“) formálně z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 písm. b) a d) soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“). Nejprve v ní namítá, že krajský soud se dostatečně nevypořádal se všemi uplatněnými žalobními námitkami. Konkrétně se řádně nezabýval žalobním tvrzením, že žalovaný nezjistil stav věci a nezohlednil veškeré okolnosti významné pro rozhodnutí o žádosti stěžovatele o udělení mezinárodní ochrany. Podle stěžovatele je odůvodnění napadeného rozsudku nepostačující, neboť krajský soud pouze opakoval závěry žalovaného, sám relevantní skutečnosti nehodnotil a věcně se námitkami stěžovatele nezabýval. Rozsudek krajského soudu proto považuje za nepřezkoumatelný pro nedostatek důvodů.

pokračování

[7] Stěžovatel dále podotýká, že krajský soud měl rozhodnutí žalovaného zrušit, neboť žalovaný si neopatrily pro své rozhodnutí dostatek relevantních podkladů, a to ve vztahu k reálné situaci v konfliktu zasažených částí Ukrajiny a jejím vlivům na další části země. V důsledku toho nemohla být náležitě posouzena újma, která stěžovateli po návratu do domovského státu hrozí. Stěžovatel opakovaně odkazoval na to, že obyvatelstvo šikanuje občany, kteří navenek nejsou zjevnými Ukrajinci. Tyto „šikanózní tendence“ jsou u stěžovatele s ohledem na jeho přízvuk pravděpodobné. Místní a státní orgány přitom tyto tendence tolerují.

[8] Přijatelnost kasační stížnosti ve smyslu § 104a odst. 1 s. ř. s. spatřuje stěžovatel v tom, že se krajský soud nevypořádal s jeho konkrétními tvrzeními, která mohla mít význam z hlediska naplnění podmínek pro udělení některé z forem mezinárodní ochrany. Toto zásadní pochybení krajského soudu mohlo mít dopad do hmotněprávního postavení stěžovatele.

[9] Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti navrhuje její zamítnutí. Je přesvědčen, že shromáždil odpovídající a aktuální podklady, včetně informací pocházejících od nevládních organizací. Stěžovatel během správního řízení žádné další informační zdroje nenavrhol. V řízení o žádosti o udělení mezinárodní ochrany rovněž neuvedl, že se obává újmy v souvislosti s tím, že mluví ruským jazykem. Tuto námitku uvedenou poprvé v žalobě považuje žalovaný za účelovou. Stěžovatel v žádosti uvedl, že je ukrajinské národnosti a hovoří ukrajinsky i rusky. Žalovaný též podotýká, že stěžovatel pochází z bezpečné oblasti Ukrajiny, nikoli z oblastí zasažených ozbrojeným konfliktem. Námitky uvedené v kasační stížnosti považuje za obecné. Žalovaný se ztotožňuje s napadeným rozsudkem krajského soudu a neshledává v něm žádná pochybení.

[10] Dříve, než mohl Nejvyšší správní soud posoudit námitky uplatněné v kasační stížnosti, musel posoudit otázku její přijatelnosti. Podle § 104a odst. 1 s. ř. s. totiž platí, že *jestliže kasační stížnost ve věci mezinárodní ochrany svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele, odmítne ji Nejvyšší správní soud pro nepřijatelnost.*

[11] Podle usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006 – 39, publ. pod č. 933/2006 Sb. NSS (všechna citovaná rozhodnutí tohoto soudu jsou dostupná na www.nssoud.cz), je přesahem vlastních zájmů stěžovatele jen natolik zásadní a intenzivní situace, v níž je – kromě ochrany veřejného subjektivního práva jednotlivce – pro Nejvyšší správní soud též nezbytné vyslovit právní názor k určitému typu případů či právních otázek. Přesah vlastních zájmů stěžovatele je dán jen v případě rozpoznatelného dopadu řešené právní otázky nad rámec konkrétního případu. Primárním úkolem Nejvyššího správního soudu v řízení o kasačních stížnostech ve věcech mezinárodní ochrany je proto nejen ochrana individuálních veřejných subjektivních práv, nýbrž také výklad práva a sjednocování rozhodovací činnosti krajských soudů.

[12] V projednávané věci spatřuje stěžovatel přesah vlastních zájmů v tom, že se krajský soud nevypořádal s jeho konkrétními tvrzeními, která mohla mít význam z hlediska naplnění podmínek pro udělení některé z forem mezinárodní ochrany. V tom spatřuje zásadní pochybení krajského soudu, které mohlo mít dopad do jeho hmotněprávního postavení. Nejvyšší správní soud žádná pochybení taková nezjistil. Průběh řízení nebyl stížen vadami, odůvodnění napadeného rozsudku s ohledem na stěžovatelem popsany skutkový příběh bylo dostatečné a srozumitelné a krajský soud se vypořádal se všemi žalobními námitkami.

[13] Není tak pravdou, že krajský soud zatížil napadený rozsudek vadou nepřezkoumatelnosti pro nedostatek důvodů. Nejvyšší správní soud ze spisu ověřil, že krajský soud reagoval

na všechny stěžejní žalobní body z doplnění žaloby ze dne 25. 6. 2018. Nelze souhlasit s tím, že krajský soud pouze zopakoval argumentaci žalovaného a nezaměřil se na stěžovatelem uváděné skutečnosti. Krajský soud zejména konkrétně poukázal na to, že stěžovatel nevyužil všech dostupných prostředků ochrany v zemi původu, neboť nevyčkal na to, jak dopadne šetření jeho oznámení na policii a Ukrajinu okamžitě opustil. Krajský soud se zabýval i tím, že podle stěžovatele mu měl být udělen humanitární azyl. Posoudil i existenci nebezpečí vážné újmy, které se stěžovatel po návratu do domovského státu obával. V tomto ohledu lze odkázat především na str. 5 až 9 napadeného rozsudku.

[14] Nejvyšší správní soud stabilně judikuje, že není chybou, pokud se soud s posouzením správních orgánů ztotožní a pro stručnost na jejich závěry odkáže. Měl by však v odůvodnění rozsudku vyložit, proč tak učinil, popřípadě přidat alespoň vlastní krátké hodnocení (viz rozsudek ze dne 27. 7. 2007, č. j. 8 Afs 75/2005 – 130). Těmto požadavkům krajský soud dostál. Z rozsudku vyplývá, jakým způsobem se s žalobní argumentací vypořádal, u všech námitek neopomněl krajský soud uvést vlastní hodnocení.

[15] Žádnou právní otázku, ať již z oblasti práva hmotného či procesního, k níž by byl nucen se vyjádřit za účelem sjednocování judikatury, Nejvyšší správní soud v projednávané věci nenalezl. Otázky, které stěžovatel nastolil v žalobě a poté znovu v kasační stížnosti, již byly opakovaně v relevantní judikatuře tohoto soudu řešeny. Nejvyšší správní soud se k působení soukromých osob v minulosti nejednou vyjádřil a například v rozsudku ze dne 13. 9. 2004, č. j. 4 Azs 185/2004 – 45, uvedl, že „[z]a pronásledování by mohlo být v souvislosti s obrožením soukromými osobami pokládáno leda odmítnutí veřejné moci poskytnout ochranu před tímto obrožením, pokud by toto odmítnutí mělo typicky povahu šikany ze strany veřejné moci pro některý z důvodů uvedených v § 12 zákona o azylu.“ Citovaný rozsudek se sice týká výslovně pojmu pronásledování, nicméně totožné požadavky klade zákon o azylu i na otázku posouzení hrozící vážné újmy v případě návratu do vlasti (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 10. 2008, č. j. 5 Azs 50/2008 – 62). Stěžovatel pomocí ze strany orgánů veřejné moci v zásadě nevyužil, neboť ani nepočkal na to, jak policie naloží s jeho oznámením a neučinil žádné další možné kroky, místo toho vlast ihned opustil. Nedošlo tak k využití všech prostředků ochrany, které mu ukrajinský právní řád nabízel, tudíž nelze bez dalšího dovozovat, že by taková ochrana nebyla poskytnuta nebo by byla neúčinná (srovnej usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 4. 2018, č. j. 2 Azs 377/2017 – 45). Z judikatury kasačního soudu též vyplývá, že subjektivní nedůvěra vůči vnitrostátním orgánům neodůvodňuje rezignaci na využití ochrany státu (viz usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 7. 2013, č. j. 5 Azs 11/2012 – 23). Nejvyšší správní soud proto kasační stížnost podle § 104a odst. 1 s. ř. s. pro nepřijatelnost odmítl.

[16] Na závěr Nejvyšší správní soud připomíná, že podle ustálené judikatury není ani snaha o legalizaci pobytu azylově relevantním důvodem (viz např. usnesení ze dne 12. 7. 2016, č. j. 2 Azs 115/2016 – 26). K tomu slouží pobytové tituly podle zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů.

[17] Kasační stížnost byla odmítnuta, Nejvyšší správní soud proto rozhodl tak, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti (§ 60 odst. 3 s. ř. s., ve spojení s § 120 s. ř. s.).

[18] Stěžovateli byl v řízení před krajským soudem usnesením ze dne 19. 6. 2018, č. j. 30 Az 18/2018 – 25, jako zástupce ustanoven Mgr. Tomáš Těšitel, advokát se sídlem třída Edvarda Beneše 1527/76, Hradec Králové. Podle § 35 odst. 10 s. ř. s. platí v takovém případě odměnu advokáta včetně hotových výdajů stát. Podle § 7 bodu 5. a § 9 odst. 4 písm. d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb

pokračování

(advokátní tarif) – dále jen „*advokátní tarif*“, s přihlédnutím k § 11 odst. 1 písm. d) advokátního tarifu, náleží advokátovi odměna za jeden úkon právní služby, který spočíval v sepsu a podání kasační stížnosti. Za tento právní úkon náleží zástupci stěžovatele odměna v částce 3 100 Kč, k čemuž je třeba přičíst náhradu hotových výdajů v částce 300 Kč (§ 13 odst. 4 advokátního tarifu). Ustanovený zástupce soudu sdělil, že není plátcem DPH (§ 14a advokátního tarifu), proto mu výše odměny nebyla o částku DPH navýšena. Celková výše odměny ustanoveného zástupce tak činí 3 400 Kč. Tato částka mu bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 60 dnů od právní moci tohoto usnesení.

P o u č e n í : Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné (§ 53 odst. 3 s. ř. s.).

V Brně dne 5. prosince 2019

JUDr. Jaroslav Vlašín
předseda senátu